

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Referanse: 26/0011234
Dato: 20.01.2026

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegs gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

FOs innspill på høring om rapport fra ekspertutvalg om vurdering av dagens organisering og styring av statlig barnevern

fo.no

FO (Fellesorganisasjonen) er fagforening og profesjonsforbund for 38 000 sosialarbeidere, og organiserer barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

I arbeidet med dette høringssvaret har FO arrangert digitale innspillmøter for medlemmer og tillitsvalgte. Vi har også fått skriftlige tilbakemeldinger på høringsforslaget. Våre innspill bygger på kunnskap og erfaring fra fagfolk med lang og variert erfaring fra barnevernsfeltet. Innledningsvis vil vi komme med noen generelle betraktninger, før vi gir innspill knyttet til de foreslåtte tiltakene.

Gode barnevernsinstitusjoner, med høy faglighet og gode rammer for fagutøvelse, er en avgjørende del av vår sosiale beredskap. FO mener det er viktig at institusjon ikke fremstilles som siste utvei. For mange barn og unge vil et trygt og tilgjengelig institusjonstilbud være avgjørende for å få rett hjelp til rett tid.

Vi er opptatt av at vi må ha et fleksibelt institusjonsbarnevern med høy kompetanse, med faglig sterk stedlig ledelse og strukturerer som legger til rette for en læringskultur, og at ansattes sikres veiledning og kontinuerlig kompetanseutvikling slik at de kan gi individuelt tilpasset hjelp til de barn og unge som til enhver tid bor på institusjon.

Felles faglig grunnlag og støttestrukturer for kvalitet og utvikling

For å sikre god kvalitet og faglig utvikling i institusjonsbarnevernet er det avgjørende med sterke faglige støttestrukturer både i og rundt institusjonene. Internt forutsetter dette et felles, tydelig og operasjonalisert faggrunnlag som ansatte får opplæring og veiledning i, og som følges opp gjennom kontinuerlig implementering og kvalitetssikring. Et slikt felles utgangspunkt bidrar til at ledere og ansatte kan arbeide i samme retning og med et felles formål, samtidig som det gir rom for faglig skjønn og videreutvikling. Samtidig er eksterne støttestrukturer nødvendige for å understøtte institusjonenes faglige arbeid og utvikling over tid. God kvalitet forutsetter også strukturelle rammer som tilstrekkelig og stabil grunnbemanning, hele og faste stillinger, samt systematisk arbeid med arbeidsmiljø og forebygging av sykefravær og turnover.

Ansatte på institusjon må ha rammer som sikrer tid til relasjonsbygging. Dette er grunnleggende for trygghet, kontinuitet og faglig forsvarlighet.

En sammensatt situasjon i institusjonene

FO mener ekspertutvalget har gjort et grundig arbeid. Rapporten peker på store og systemiske utfordringer i institusjonsbarnevernet: fragmentert styring, manglende kvalitetskontroll, svak faglig normering og ukontrollerte kostnader. Vi mener situasjonsbeskrivelsen hovedsakelig er gjenkjennelig. Mange av våre medlemmer mener likevel at situasjonsbeskrivelsen er noe unyansert. Det er mange barn og unge som har fått god og viktig hjelp av barnevernet, og den faglige utviklingen har bidratt til å styrke tilbudet for de mest utsatte barn og unge. Denne kunnskapen og erfaringen må bygges videre på i den videre utviklingen av feltet.

Samtidig får vi tilbakemeldinger om at det er store variasjoner i kvalitet mellom institusjonene. Mange jobber godt faglig med metodisk og systematisk miljøterapeutisk arbeid, og har gode faglige støttestrukturer internt og eksternt. Det er likevel mange institusjoner hvor dette ikke fungerer, og godt miljøterapeutisk arbeid blir privatisert til den enkelte miljøterapeut.

Anbudsordningen må avvikles

FO er enig i utvalgets vurdering om at dagens omfattende bruk av anbudsprosesser og kommersielle aktører i institusjonsbarnevernet ikke er egnet som hovedmodell når man skal sikre kvalitet i institusjonsbarnevernet. Barnets beste krever kontinuitet, stabilitet og fagutvikling noe som er vanskelig å sikre gjennom kortsiktige kontrakter og markedslogikk. Omsorg for barn er et offentlig ansvar, og staten må ta en tydeligere rolle for å sikre kapasitet og styrke beredskapen. Ideelle aktører kan inngå som et supplement til den offentlige grunnkapasiteten i institusjonsbarnevernet gjennom langsiktige og forutsigbare avtaler, mens bruken av kommersielle aktører gjennom anbud og dyre enkeltkjøp må avvikles for å sikre kvalitet, kontinuitet og barnets beste. Barn skal ikke være gjenstand for konkurranseutsetting, og offentlige midler skal brukes til å styrke tjenestene. Det vil gi tryggere arbeidsplasser, bedre kompetanseutvikling og mindre turnover samtidig som det gir barn et mer stabilt omsorgstilbud. Det er på tide å legge en plan for hvordan man kan gå bort fra dagens bruk av anbud.

FO støtter deling av direktorat og etat

Utvalget har utredet tre alternative modeller for å adressere fragmentert styring og rolleblanding i Bufdir og Bufetat. De anbefaler en modell som gjør Bufdir og Bufetat til to selvstendige organisasjoner. Modellen legger vekt på å reddykke rollene som fagdirektorat og etatsstyrer gjennom å fordele ansvaret mellom to separate organisasjoner. FO støtter utvalget i at dette vil skape klarere ansvarlinjer, styrke faglig uavhengighet og gi nødvendige forutsetninger for kvalitetsforbedring i tjenestene og økt tillit til institusjonsbarnevernet. Vi mener det er behov for en sterkere nasjonal styring, men vil understreke at dette ikke må svekke lokal forankring eller fleksibilitet. For sterk sentralisering kan skape avstand mellom beslutningstakere og praksisfeltet. Vi mener også det er bra at utvalget anbefaler en gradvis omstilling for å sikre kompetanseutvikling, forankring og forutsigbarhet for ansatte og barn.

FO forutsetter at det legges til rette for god og reell medvirkning fra ansattes representanter i endringsprosessene, og at det lages gode strukturer for partssamarbeid i nye etater. Det er en forutsetning for godt partssamarbeid at de nye etatene får hvert sitt tildelingsbrev.

Vi vil også understreke at det er behov for sterk faglig kompetanse på barnevern og barnevernsinstitusjon i de nye organisasjonene. Barnevern, og ikke minst arbeidet som gjøres på en barnevernsinstitusjon, er et komplekst fagfelt. Faglig kompetanse på dette i etats- og direktoratledelse er en viktig forutsetning for å kunne fatte gode strategiske

beslutninger, vurdere faglige retninger kritisk, bygge tillit hos ansatte, og for å bygge opp et barnevern i alle ledd som kan gi best mulig hjelp. Uten god fagkunnskap risikerer ledelsen å svekke kvaliteten.

FO er klar over at utvalget ikke har gjort grundige vurderinger om hvordan Bufdir og Bufetats øvrige ansvarsområder bør organiseres. Vi er likevel enig i deres konklusjon om at det er naturlig å legge til grunn at ansvarsområder, oppgaver og tjenester knyttet til barnevern, herunder EMA, bør være samorganisert med institusjonsområdet i en ny organisasjonsmodell.

Familievernet

Vi mener det er behov for å utrede nærmere hvordan man best kan organisere tjenesteområdene for familievern og adopsjon. Dette er områder som tydeligere skiller seg fra institusjonsfeltet enn for eksempel EMA. Familievernet er en spisset lavterskel tjeneste, og er en viktig del av det forebyggende hjelpeapparatet. Det er ikke uten videre naturlig at de blir en del av en etat som vektlegger drift av institusjoner. Vi kan ikke se at det på nåværende tidspunkt er gjort tilstrekkelige vurderinger av hvilken organisering disse passer best inn i. Vi anbefaler at dette utredes nærmere, og i samarbeid med representanter fra disse tjenesteområdene.

Positive til at særordningen i Oslo avvikles (tiltak 1)

FO er positive til at særordningen for Oslo avvikles, og ser for oss at en aktuell løsning kan være at Oslo blir en sjettede region i Bufetat. FO forutsetter at det ved en avvikling eller endring av særordningen legges til rette for god og reell medvirkning gjennom partssamarbeidet. Det vil være viktig at prosessen legger til rette for å overføre og ivareta kompetanse og ansatte fra barne- og familieetaten (BFE) i en ny organisering. Vi er opptatt av prosessen rundt «sammenslåingen» skal sikre at det gode barnevernsfaglige arbeidet i Oslo skal tas med og bygges videre på i ny organisasjon. Det er viktig at dette blir en prosess hvor man jobber sammen for å sikre at det som fungerer godt begge steder kan bygges videre på i en ny organisasjon.

Avvikling av godkjenningsordningene ikke godt nok utredet (tiltak 2)

Vi mener det ikke er gjort gode nok vurderinger av konsekvensene av å avvikle godkjenningsordningen. Vi kjenner oss igjen i at dagens godkjenningsordning for barnevernsinstitusjoner medfører uheldige rollesammenblandinger og at dette må gjøres noe med. Samtidig mener vi intensjonen med godkjenningsmyndigheten er viktig, og vi kan ikke se at utvalgets løsninger ivaretar dette på nåværende tidspunkt. Vi anbefaler derfor at dette utredes nærmere.

Tiltak 3 – 8

FO mener de øvrige forslagene er viktig for å styrke kvaliteten i institusjonsbarnevernet og støtter disse. Både forbedret tilsyn fra Statsforvalter, innføring av et felles nasjonalt fagsystem og prosjektorganisering for kvalitetsutvikling vil være viktige for å styrke kvaliteten. Institusjonsbarnevernet trenger også tydeligere faglig normering og enhetlige krav. I dag er det for store forskjeller mellom institusjoner. Det er også viktig at formålet med opphold på institusjon tydeliggjøres. Vi har tro på at dersom institusjonene i fremtiden kan ta imot barn uten at det er knyttet til en bestemt hjemmel i barnevernsloven vil det kunne bety mer smidig utnyttelse av den samlede kapasiteten på institusjonene. Ikke minst støtter vi at man systematisk innhenter kunnskap fra barn og unge i barnevernsinstitusjoner. Hvordan dette kan gjøres på en god måte er det viktig å involvere barn og unge med erfaring fra barnevernsinstitusjon i, både de som har bodd på institusjon og de som bor der i dag.

Med vennlig hilsen

Sign.
Marianne Solberg
Forbundsleder

Sign.
Tonje Wejden
Seniorrådgiver